

TYÖELÄMÄ- JA TASA- ARVOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä lokakuuta 2013 lähettänyt työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 152/2013 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovaliokunta on antanut asiasta lausunnon (HaVL 28/2013 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- työmarkkinalakimies Miia Kannisto ja hallitusneuvos Kirsi Äijälä, valtiovarainministeriö edustaen myös Valtion työmarkkinalaitosta

- neuvotteleva virkamies Päivi Lanttola, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Lena Andersson, oikeusministeriö
- yhteistoiminta-asiamies Helena Lamponen, Yhteistoiminta-asiamiehen toimisto
- pääjohtaja Timo Laitinen, Valtiokonttori
- tutkimus- ja kehittämisjohtaja Pauli Forma, Keva
- neuvottelupäällikkö Markku Nieminen, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- neuvottelujohtaja Harri Sirén, Palkansaajajärjestö Pardia ry
- lakimies Päivi Ahonen, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Eduskunnan kanslia
- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- Valtiontalouden tarkastusvirasto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa ja kumottavaksi voimassa oleva samanniminen laki.

Ehdotetulla lailla uudistettaisiin ja selkeytetäisiin yhteistoimintaa ohjaavien säännösten ra-

kennetta sekä valtion työpaikoilla toteutettavan yhteistoiminnan menettelytapoja ja sisältöä. Lisäksi vähennettäisiin yhteistoimintaa koskevien eritasoisten sopimusten määrää sisällyttämällä lakiin merkittävimmät keskustason sopimusmääräykset. Tärkeimmät lakiin sisällytettävät

sopimusmääräykset koskisivat koko valtionhallinnon tai useamman kuin yhden ministeriön hallinnonalan muutoshankkeita koskevaa yhteistoimintaa.

Esityksessä korostettaisiin työelämän laadun ja henkilöstön työhyvinvoinnin edistämistä yhteistoiminnan kautta. Lisäksi ehdotetulla lailla edistettäisiin henkilöstön mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa päätöksiin niiden valmisteluvaiheessa.

Merkittäviä uudistuksia olisivat myös välittömän yhteistoiminnan ja työnantajan uudelleen-työllistymistä tukevan toimenpidevelvoitteen saattaminen lain tasolle sekä työnantajan tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden selkeyttäminen. Myös hyvityksen määräytymistä, henkilöstön lomauttamista, osa-aikaistamista ja irtisanomista koskevaa neuvotteluaikaa, henkilöstösuunnittelua ja alihankintatyöstä annettavia tietoja koskevia säännöksiä uudistettaisiin. Lisäksi esityk-

sessä ehdotetaan säädettäväksi yhteistoiminnan arvioinnin ja valvonnan toteuttamisesta.

Ehdotetussa laissa käytetään yhteistoiminnan toteuttamisen muodoista kahta alakäsitettä, jotka ovat yhteistoimintamenettely ja yhteistoimintaneuvottelu. Yhteistoimintaneuvottelu olisi tarkemmin menettelyiltään ja erityisiltä määräajoiltaan säädelty. Käsitteillä selkeytettäisiin lakiehdotukseen sisältyviä menettelyllisiä eroja erityyppisten asioiden käsittelyssä. Käsitteillä ei kuitenkaan muutettaisi yhteistoiminnan perustavoitteita tai tarkoitusta.

Tuloverolaissa, rikoslaissa ja julkisesta työvoimapaikasta annetussa laissa on säännöksiä, joissa viitataan yhteistoiminnasta yrityksissä annettuun lakiin. Näihin säännöksiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus myös ehdotettuun lakiin yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Valiokunta pitää valtion yhteistoimintalain uudistamista tärkeänä. Nykyinen laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa (651/1988) on säädetty vuonna 1988, ja se on ollut voimassa lähes muuttamattomana siitä lähtien. Voimassa oleva laki ja sen perusteella solmitut sopimukset eivät enää parhaalla mahdollisella tavalla vastaa muuttuneen työelämän tarpeita ja kotimaisessa sekä kansainvälisessä yhteistoimintalainsäädännössä tapahtuneita muutoksia. Yhteistoiminnassa käsiteltävien asioiden piiri säilyy ehdotetussa uudessa laissa pääosin ennallaan.

Välitön yhteistoiminta esimiehen ja alaisen kesken sekä työyksikön ja koko henkilöstön kokouksissa nostetaan uudistuksessa lain tasolle. Valiokunta pitää tätä erittäin tärkeänä ja korostaa, että henkilöstön vaikuttaminen turvataan parhaiten juuri osana jokapäiväistä johtamista ja eri osapuolten vuorovaikutusta. Valiokunta huo-

mauttaa, että yhteistoimintaa ei pystytä turvaamaan pelkällä lainsäädännöllä, vaan sen lisäksi tarvitaan hyviä käytännön johtamistaitoja ja yhteistyötä ruokkivaa kulttuuria.

Valiokunta pitää erittäin hyvänä ja merkittävänä uudistuksena sitä, että yhteistoimintavelvoite laajennetaan koskemaan koko valtionhallintoa tai useamman kuin yhden ministeriön tai viraston henkilöstövaikutuksia sisältävien hankkeiden käsittelyä. Valtion toimintaa ja organisaatioita on viime vuosien aikana kehitetty monin tavoin, ja kehittämis- ja suunnittelutyö tapahtuu monella tasolla sekä hallinnonalojen sisällä että niiden kesken. Kehittämistoiminnalla on lähes poikkeuksetta vaikutuksia myös henkilöstöön. On tärkeää, että henkilöstö pääsee vaikuttamaan asioihin hallinnon kaikilla tasoilla.

Valiokunta pitää hyvänä tiivistää henkilöstön, työnantajan ja työ- ja elinkeinoviranomaisen yhteistyötä ja kannattaa henkilöstön vähennystilanteisiin liittyvän uudelleen-työllistymistä tukevan toimintatavan siirtämistä lain tasolle. Ehdotuksen mukaan työllistymistä tukevasta

suunnitelmasta on käytävä ilmi irtisanomisaikana noudatettavat toimintaperiaatteet julkisia työvoimapalveluita käytettäessä sekä työnhakua ja koulutusta edistettäessä.

Uudistuksessa korostetaan virastojen ohjaimista sellaisiin toiminnan ja johtamisen järjestelmiin, jotka edistävät vuorovaikutuksellista yhteistoimintaa ja luovat sille edellytyksiä. Valiokunta pitää tavoitetta tärkeänä ja katsoo, että aitoon vuorovaikutukseen perustuvalla yhteistoiminnalla pystytään parhaiten vaikuttamaan paitsi toiminnan kehittämiseen myös henkilöstön hyvinvointiin ja siten myös toiminnan tuloksellisuuteen ja työurien pidentämiseen.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä jäljempänä ilmenevin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Esityksessä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimisvelvollisuus laajennetaan kosemaan valtion liikelaitosten lisäksi myös virastoja. Samalla suunnitelmien sisältöä ja niissä käsiteltävien asioiden piiriä täsmennetään ja laajennetaan. Henkilöstösuunnitelmasta tulee jatkossa käydä ilmi mm. toteutuneiden määräaikaisten virka- ja työsuhteiden määrä ja arvio niiden kehittymisestä samoin kuin yleiset periaatteet, joilla pyritään ylläpitämään työkyvyttömyysuhan alaisten ja ikääntyneiden virkamiesten työkykyä sekä työttömyysuhan alaisten virkamiesten työmarkkinakelpoisuutta. Lisäksi yhteistoimintamenettelyssä on käsiteltävä arvio koko henkilöstön ammatillisesta osaamisesta ja ammatillisen osaamisen vaatimuksissa tapahtuvista muutoksista ja näiden syistä. Valiokunnan käsityksen mukaan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman kirjaaminen lakiin tukee hyvin sekä henkilöstösuunnittelua että henkilöstön osaamisen kehittämistä ja työllistymismahdollisuuksien turvaamista käytännössä.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa koskeva säännös liittyy eduskunnassa samanaikaisesti

käsittelyssä olevaan hallituksen esitykseen laiksi taloudellisesti tuetusta ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 99/2013 vp — TyVM 10/2013 vp). Mainituissa esityksissä ehdotetaan muutettavaksi voimassa olevan valtion yhteistoimintalain (651/1988) henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa koskeva 7 a §. Muutos vastaa tässä esityksessä ehdotettavan uuden valtion yhteistoimintalain henkilöstösuunnitelmaa koskevan 14 §:n muotoilua.

Molempien mainituissa hallituksen esityksissä (HE 99/2013 vp ja HE 152/2013 vp) ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014. Valtion uuden yhteistoimintalain voimaantulosäännöksen (51 §) mukaan uudella lailla kumotaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettu laki (651/1988). Näin ollen henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat tulee laatia uuden valtion yhteistoimintalain 14 §:ssä säädetyllä tavalla.

Työpaikkojen yhteistoimintamenettelystä yksi yhteinen laki

Yhteistoiminnasta työnantajien ja työntekijöiden välillä säädetään työnantajasta riippuen yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa (334/2007), työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa (449/2007) tai yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetussa laissa (651/1988). Yhteistoiminnan tavoite ja tarkoitus on kaikissa yhteistoimintalaeissa sama, ja lakien sisältö vastaa keskeisiltä osin toisiaan. Yhteistoimintajärjestelmä tarjoaa hyvin toteutettuna ja sovellettuna työpaikoille hyvän välineen kehittää vuorovaikutusta, työelämän laatua ja toiminnan tuottavuutta.

Valiokunta katsoo, että nykyinen erillisiin yhteistoimintalakeihin perustuva järjestelmä monimutkaistaa joiltakin osin tarpeettomasti yhteistoiminnan sääntelyä ja sen järjestämistä työpaikoilla. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena selvittää, olisiko työpaikkojen yhteistoiminnasta jatkossa mahdollista säätää yhdessä kaikkia työpaikkoja koskevassa laissa.

Yhteistoimintalain valvonta

Yhteistoiminta-asiamiestä koskevasta lakiehdotuksesta antamassaan mietinnössä (TyVM 1/2010 vp) valiokunta on pitänyt tärkeänä, että valtion yhteistoimintalain valmistelun yhteydessä selvitetään, voisiko yhteistoiminta-asiamies valvoa myös julkisen sektorin yhteistoiminnan toteutumista.

Yhteistoimintalakia valmistellut työryhmä ja yhteistoiminta-asiamies ovat katsoneet, että asiallista estettä ei ole sille, että valtion yhteistoiminnan valvonta hoidettaisiin samoin kuin yritysten yhteistoimintalain valvonta ja että valtion yhteistoimintalain valvonta säädettäisiin yhteistoiminta-asiamiehen tehtäväksi. Yhteistoiminta-asiamies kuitenkin huomauttaa, että ilman lisäresursseja valvonnan hoitaminen olisi käytännössä mahdotonta.

Esityksessä lakiin ei ehdoteta säännöksiä valvonnan järjestämisestä, vaan nykytila säilytetään. Lain noudattamista ja soveltamista ohjaavat valtiovarainministeriö ja valtion henkilöstöä edustavat pääsopijajärjestöt. Keskeisenä perusteena valvonnan järjestämisestä luopumiselle on, että valvonnan käynnistäminen edellyttäisi henkilöstölisäyksiä.

Valiokunta huomauttaa, että lakiin perustuvasta valvonnasta luopuminen merkitsee, että valtion henkilöstö on yhteistoimintaoikeuksien ja -valvonnan suhteen huonommassa asemassa kuin yritysten henkilökunta. Valiokunta katsoo, että valtion yhteistoimintalain valvonta tulee osoittaa valtiotyönantajasta riippumattomalle ja puolueettomalle taholle, esimerkiksi yhteistoiminta-asiamiehelle. Toimintaan tulee varata riittävät resurssit. Valiokunta pitää tärkeänä, että julkisen sektorin yhteistoimintalakien valvontaa koskevien säädösten valmistelua jatketaan.

Rangaistavuuden ala

Lakiehdotuksen tarkoituksena on, että rangaistavien tekojen piiri on valtion yhteistoimintalaisa yhdenmukainen yritysten yhteistoimintalain sekä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain kanssa. Lakien sisällöllisten ja rakenteellisten erojen vuok-

si säännösten keskinäinen vertailu on kuitenkin hankalaa.

Valiokunta pitää perusteltuna, että rangaistavuuden alasta säädetään eri yhteistoimintalaeissa yhdenmukaisesti. Valiokunta pitää tärkeänä, että yhteistoimintavelvoitteen rikkomista koskevan säännöksen soveltamista seurataan ja että tarvittaessa rangaistavien tekojen piiriä tarkistetaan.

*Yksityiskohtaiset perustelut***1. Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa**

25 §. Toimintasuunnitelma ja toimintaperiaatteet työllistymisen edistämiseksi. Ehdotetussa pykälässä viitataan kumottuun julkisista työvoimapaalveluista annettuun lakiin (1295/2002). Valiokunta ehdottaa pykälään tehtäväksi tästä johdettavat teknisluonteiset täsmennykset ja muutokset.

43 §. Hyvitys. Hyvityksen määrä on esityksen mukaan yhdenmukainen yritysten yhteistoimintalain (334/2007) ja kuntien yhteistoimintalain (449/2007) kanssa. Hyvityksen määrä on tarkistettu asetuksella yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa säädetyn hyvityksen enimmäismäärän tarkistamisesta (536/2013). Valiokunta ehdottaa hyvityksen rahamäärän tarkistamista vastaavaksi.

49 §. Viraston yhteistoimintavelvoitteen rikkominen. Pykälän mukaan työnantajana virastoa edustava virkamies voidaan tuomita tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tapahtuneesta yhteistoimintalain rikkomisesta sakkoon.

Ehdotettu säännös poikkeaa sekä yritysten ja kuntien yhteistoimintalakien että voimassa olevan valtion yhteistoimintalain vastaavista säännöksistä, joiden kaikkien mukaan yhteistoimintavelvoitteen rikkominen on rangaistavaa tahallisenä tai huolimattomuudesta tehtynä. Esityksessä ei perustella, miksi uudessa valtion yhteistoimintalaisissa rangaistavuuden aste on asetettu korkeammaksi kuin yritysten ja kuntien laissa

sekä voimassa olevassa valtion yhteistoimintalaissa.

Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena ja tärkeänä, että yhteistoimintavelvoitteen rikkomisesta säädetään eri yhteistoimintalaeissa samoin perustein.

Hallintovaliokunta on lausunnossaan (HaVL 28/2013 vp) korostanut yhdenvertaisuusnäkökohtia ja pitää tärkeänä, että myös valtion virkamiehet ovat tasa-arvoisessa asemassa virkamiehen ja työntekijöiden tärkeiksi katsottavien, yhteistoimintaan liittyvien intressien suojaamisen kannalta. Valiokunta yhtyy hallintovaliokunnan lausunnossaan esittämään kantaan.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa pykälää muutettavaksi siten, että yhteistoimintavelvoitteen rikkominen on rangaistavaa myös huolimattomuudesta.

50 §. Viittaussäännökset rikoslakiin. Valiokunta ehdottaa, että 1 momentti muutetaan vastaamaan vakiintunutta rikoslakien viittaussäännösten kirjoitustapaa.

Oikeusministeriön lausunnossa on kiinnitetty huomiota siihen, että salassapitovelvollisuuden rikkomuksen enimmäisrangaistuksessa on epäsuhta virkamiehen ja yksityisen välillä. Virkamiehen virkasalaisuuden rikkomisesta voisi ankarimmillaan seurata teon perusmuodon mukaan sakkoa tai enintään kaksi vuotta vankeutta. Yksityisen salassapitovelvollisuuden rikkominen voisi tulla rangaistavaksi vain salassapitorikkomuksena, josta on säädetty seuraamukseksi sakkoa. Valiokunta katsoo, että valtion virastoja koskevan yhteistoimintalain salassapitovelvollisuuden rikkomisessa sakko on lähtökohtaisesti riittävä seuraamus virkamiehelle myös rikoslain 40 luvun virkasalaisuuden rikkomista koskevissa tapauksissa.

2. Laki rikoslain 47 luvun 4 §:n muuttamisesta

4 §. Työntekijöiden edustajien oikeuksien loukkaaminen. Valiokunta ehdottaa pykälän tämentämistä siten, että siinä tarkoitetaan 6 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua yhteistoimintaedustajaa.

4. Laki julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun 5 §:n muuttamisesta

Laki julkisista työvoimapalveluista (1295/2002) on kumottu, minkä vuoksi valiokunta ehdottaa 4. lakiehdotuksen hylkäämistä.

5. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta (Uusi)

3 §. Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät muutosturvan toteuttamiseksi. Valiokunta on edellä ehdottanut 4. lakiehdotuksen hylkäämistä, koska laki julkisista työvoimapalveluista on kumottu. Lakiehdotuksessa tarkoitettu muutos on tarpeen lisätä julkisista työ- ja elinkeinopalveluista (916/2012) annettuun lakiin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa,

että 3. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uusi 5. lakiehdotus (Valiokunnan uusi lakiehdotus) ja

että 4. lakiehdotus hylätään.

*Valiokunnan muutosehdotukset***1.****Laki****yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku	25 §
Yleiset säännökset	<i>Toimintasuunnitelma ja toimintaperiaatteet työllistymisen edistämiseksi</i>
1—5 § (Kuten HE)	Tehtyään neuvotteluesityksen tarkoitukseltaan irtisanoa vähintään kymmenen virkamiestä taloudellisiin tai tuotannollisiin perustein työnantajan on yhteistoimintaneuvottelujen alussa annettava henkilöstön edustajille esitys työllistymistä edistäväksi toimintasuunnitelmaksi. Toimintasuunnitelmaa valmistellessaan työnantajan on viipymättä selvitettävä yhdessä <i>työ- ja elinkeinotoimiston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen</i> kanssa työllistymistä tukevat julkiset työvoimapalvelut.
2 luku	Toimintasuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon, mitä työvoiman vähentämisestä säädetään tai virka- ja työehtosopimuksin sovietaan. Suunnitelmasta on käytävä ilmi myös yhteistoimintaneuvottelujen suunniteltu aikataulu, neuvotteluissa noudatettava menettely ja suunnitellut, irtisanomisaikana noudatettavat toimintaperiaatteet julkisesta <i>työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012)</i> tarkoitettuja palveluja käytettäessä sekä työnhakua ja koulutusta edistettäessä.
Yhteistoiminta	Jos työnantajan harkitsemat irtisanomiset koskevat alle kymmentä virkamiestä, työnantajan on yhteistoimintaneuvottelujen alkaessa esitettävä toimintaperiaatteet, joiden mukaisesti irtisanomisajan kuluessa tuetaan työntekijöiden oma-aloitteista hakeutumista muuhun työhön tai koulutukseen sekä heidän työllistymistään julkisesta <i>työvoima- ja yrityspalvelusta</i> annetussa laissa tarkoitetuilla palveluilla.
6—11 § (Kuten HE)	
3 luku	
Yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävät asiat	
12 —14 § (Kuten HE)	
4 luku	
Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltävät asiat	
15—20 § (Kuten HE)	
5 luku	
Yhteistoimintaneuvottelut työvoiman käyttöä vähennettäessä	
21—24 § (Kuten HE)	

26—28 §
(Kuten HE)

6 luku

Yhteistoiminta valtionhallintoa ja yhtä tai useampaa hallinnonala koskevista asioista

29—35 §
(Kuten HE)

7 luku

Erinäiset säännökset

36—42 §
(Kuten HE)

43 §

Hyvitys

Työnantaja, joka on irtisanonut, lomauttanut tai osa-aikaistanut virkamiehen jättäen tahallisesti tai huolimattomuudesta noudattamatta, mitä 21—27 §:ssä säädetään, on määrättävä maksamaan irtisanotulle, lomautetulle tai osa-aikaistetulle virkamiehelle enintään 34 140 euron suuruinen hyvitys.

(2—4 mom. kuten HE)

44—48 §
(Kuten HE)

49 §

Viraston yhteistoimintavelvoitteen rikkominen

Virastoa työnantajana edustava virkamies, joka tahallaan tai (*poist.*) huolimattomuudesta jättää noudattamatta tai rikkoo, mitä 11 §:ssä asian käsittelystä yhteistoiminnassa, 12 §:ssä viraston sisäisestä toiminnasta, 17 §:ssä liikkeen luovutuksesta, 18 §:ssä ulkopuolisen työvoiman käytöstä, 19 §:ssä henkilöstön edustajille annettavista tiedoista, 31 §:ssä yhteistoiminnassa käsiteltävistä asioista, 32 §:ssä yhteistoimintamenettelyistä, 37 §:ssä tiedottamisvelvollisuudesta, 38 §:ssä oikeudesta käyttää asiantuntijoita, 39 §:ssä vapautuksesta virka- ja työtehtävistä tai 48 §:ssä nähtävänäpidosta säädetään, on tuomitava *viraston yhteistoimintavelvoitteen rikkomisesta* sakkoon. Vastuu työnantajaa edustavien henkilöiden kesken määräytyy rikoslain (39/1889) 47 luvun 7 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan.

50 §

Viittaussäännökset rikoslakiin

Rangaistus *työntekijöiden edustajien* oikeuksien loukkaamisesta säädetään rikoslain 47 luvun 4 §:ssä.

(2 mom. kuten HE)

51 ja 52 §
(Kuten HE)

2.

Laki

rikoslain 47 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 47 luvun 4 §, sellaisena kuin se on laissa 453/2007, seuraavasti:

47 luku

Työrikoksista

4 §

Työntekijöiden edustajien oikeuksien loukkaaminen

Työnantaja tai tämän edustaja, joka ilman laissa säädettyä tai työehto- tai virkaehtosopimuksessa määrättyä perustetta irtisanoo, muuten erottaa tai lomauttaa luottamusmiehen, työsuojuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitettua luottamusvaltuutettua, työsuojeluvaltuutettua, henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tai yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa

yrityksissä annetussa laissa (335/2007) tarkoitettua henkilöstön tai työntekijöiden edustajan taikka yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 8 §:ssä tai työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 3 §:ssä tai yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (/) 6 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua yhteistoimintaedustajan tai muuttaa hänen työsuhteensa osa-aikaiseksi, on tuomittava, jollei teko ole työsyryntänä rangaistava, *työntekijöiden edustajan oikeuksien loukkaamisesta* sakkoon.

Voimaantulosäännöksi
(Kuten HE)

Valiokunnan uusi lakiehdotus

5.

Laki*julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta**Eduskunnan päätöksen mukaisesti*

muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 12 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

3 §

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät muutosturvan toteuttamiseksi

Muutosturvan toteuttamiseksi työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on:

2) avustaa yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 49 §:n 1 ja 2

momentissa ja työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 9 §:n 1 ja 2 momentissa sekä yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (/) 25 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toimintasuunnitelman laatimisessa ja toteuttamisessa julkisen työvoimapalvelun osalta;

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta
20   .

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tarja Filatov /sd	Elisabeth Nauc l er /r
jäs.	Satu Haapanen /vihr	Kristiina Salonen /sd
	Anna Kontula /vas	Sari Sarkomaa /kok (osittain)
	Jari Lindström /ps	Arto Satonen /kok
	Eeva-Maria Maijala /kesk	Mikko Savola /kesk
	Lea Mäkipää /ps	Eero Suutari /kok
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	Maria Tolppanen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen.